

d ů v o d ů:

Odvolací soud opakoval důkaz výslechem stran a zjistil, že žalobce přepustil žalovanému nájem (správně pacht) hostinice a že úplata, o jejíž zbytek jde, byla žalobcem požadována a žalovaným dána za to, že se žalobce vzdává hostinské živnosti a přenechává ji žalovanému, nikoli za to, že přenechává byt. Ze skutkového zjištění odvolacího soudu vyplývá, že není oprávněn dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Úplaty za postoupení živnosti nejsou v § 20 (1) zák. ze dne 28. března 1928 čís. 44 Sb. z. n. (pod nějž tento případ spadá), zapovězené. Tvrdí-li dovolatel, že jest zapovězeno t. zv. »odstupné« za postoupení bytu nebo v souvislosti s tím a že, co platí o bytu, platí i o jiných místnostech, které jsou předmětem smlouvy nájemní nebo podnájemní, tudíž i o místnostech obchodních (§ 30 zák. o ochr. náj.), má pravdu, ale zapomíná, že podle zjištění odvolacího soudu, jímž jest dovolací soud vázán, nebyla dána úplata za postoupení místností, nýbrž za postoupení hostinské živnosti. Dovolatel jest na omylu, tvrdě, že odvolací soud zapomíná, že zdrojem příjmů jsou vlastně postoupené místnosti obchodní a obytné. Živnost tu byla hlavní věcí, které měl hostinský využití pílí a příčinností (§ 1091 obč. zák.), kdežto místnosti hostinské jsou jen místem, na němž se živnostenská činnost soustřeďuje, a rovněž byt hostinského sloužil jen k tomu, by hostinský mohl v domě živnost provozovati. Místností lze užívati tak, jak jsou, a nejsou předmětem hospodářského využití pílí a příčiněním. Podle pravé právní povahy byl žalobce pachtýřem hostinské živnosti s místnostmi potřebnými k jejímu provozování a postoupil tento pachtovní poměr žalovanému. Nezáleží na tom, jak strany úplatu pojmenovaly a zda ji nazvaly »odstupným«, nýbrž záleží jen na pravé její podstatě, čím ve skutečnosti byla a zač byla dána. V souzeném případě byla podle zjištění odvolacího soudu úplatou za postoupení živnosti, takže nešlo o právní jednání podle § 20 zák. o ochr. náj. zakázané a žalovaný jest povinen splniti smlouvu, kterou uzavřel a sám přiznává.

Čís. 9863.

Ten, kdo provedl opravu nábytku osoby zbavené částečně svéprávnosti bez svolení podpůrce, nemůže se na ní domáhati úplaty z důvodu § 1041 obč. zák., nešlo-li o opravu nutnou.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1930, Rv II 624/29).

Žalobce domáhal se na žalované, zbavené částečně svéprávnosti, úplaty za opravu nábytku. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud neposoudil věc správně po právní stránce. Žalovaná Veronika H-ová byla usnesením okresního soudu ze dne 26. října 1925 pro slabomyslnost částečně zbavena svéprávnosti, usnesení to bylo řádně uveřejněno. Žalobce, jenž bydlí, jako žalovaná, v H., v odvolání již ani netvrdil, že nevěděl, že H-ová jest pod opatrovnictvím. Částečným zbavením svéprávnosti nastává obmezení způsobilosti k jednání. Taková osoba rovná se dospělému nezletilci a obdrží podpůrce (§ 4 řádu o zbav. svéprávnosti). Jest tedy oprávněna k jednáním jen v mezích §§ 151 a 246 obč. zák. — že by šlo o tyto případy, nebylo žalobcem v řízení před soudem prvé stolice tvrzeno—, může nabývatí pro sebe práv, avšak závazky může převzítí jen se svolením zákonného zástupce (§ 865 obč. zák.). Jediným zástupcem takové osoby jest tedy po zákonu podpůrce soudem stanovený, jenž, jak žalobce sám připustil, nedal svolení k opravě nábytku. Předpisy o obohacení pojaty byly do zákona z důvodu slušnosti, kde by neposkytnutí žaloby mělo v zápětí bezdůvodné obohacení druhého, tohoto důvodu však není, má-li jich býti použito k opodstatnění nároků neplatných podle výslovných zákonných předpisů. Zákon chrání opatrovance ustanovením, že může převzítí závazek (nejde-li o předpisy §§ 151 a 246 obč. zák.) jen se svolením zákonného zástupce a, prohlašuje-li smlouvu sjednanou bez jeho účasti za neplatnou, nemůže třetí osoba dosáhnouti prostředkem § 1041 obč. zák. toho, čemu má býti zabráněno oněmi předpisy. To by bylo možné jen v tom případě, kdyby šlo o nutnou opravu nábytku, bez níž by ho žalovaná nemohla řádným způsobem užívatí, což soud prvé stolice vyloučil, přesvědčiv se při místním ohledání, že oprava nebyla nutná, čemuž v odvolání bylo odporováno jen tvrzením, že nábytek jistě opravy potřeboval. Takový příklad § 1041 obč. zák., byla-li smlouva uzavřena s osobou, jež je nezpůsobilá samostatně se zavazovatí (§ 865 obč. zák.), uvádí Zeiller na stránce 329 a násl., mluvě o tom, že jí někdo poskytne stravu, byt, šatstvo, aneb jiné zálohy k ukojení jejích potřeb, k jejímu zachování, aneb k užitečným účelům. O takový případ tu však, jak doveděno, nejde.

Čís. 9864.

Nárok z pojistky, uzavřené zůstavitelem ve prospěch třetích osob, nepatří do pozůstalosti, nedožil-li se zůstavitel splatnosti pojistky.

Byly-li podle obsahu pojistky obmyšleny pro případ úmrtí zůstavitelova dvě osoby stejným dílem a uvolnil-li se nárok jedné z nich jejím úmrtím před úmrtím zůstavitele, neodporuje zřejmě zákonu názor, že uvolněný podíl přirostl druhé obmyšlené osobě.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1930, R I 58/30.)